

PONOSNI Na Zdravstvenim studijima brane se prvi diplomski radovi na diplomskom studiju primaljstva

Prve hrvatske primalje s magistarskim diplomama

Studentice, a sada magistricе primaljstva sa svojim profesorima – Alenka Blaži, prof. dr. Daniela Malnar, Karmen Cecarko Vidović, Jelena Biljan i prof. dr. Herman Haller

Diplomski studij magistricama primaljstva omogućit će upise i na doktorske studije čime se otvaraju vrata znanosti što je značajno jer primaljstvo je regulirana profesija. Ovim smo diplomskim studijem odškrinuli vrata znanosti, istaknula je prof. dr. Malnar

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

RIJEKA » Ovogodišnji srpanj u povijesti Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci ostao će zapamćen po prvoj generaciji magistrica primaljstva u Hrvatskoj, ali i šire, koje upravo brane svoje diplomske radove. Navodeći kako prvu generaciju polaznica sveučilišne diplomske razine studija primaljstva čine 23 studentice, a drugu njih 20, dekanica Fakulteta zdravstvenih studija prof. dr. Daniela Malnar kazala

je da je ta ustanova prva u Hrvatskoj uvela i preddiplomsku razinu obrazovanja primalja te je još uvijek jedina koja ima diplomsku razinu.

Strpljivo čekale

– Riječ je o studijskim programima za koje vlada veliki interes. U pravilu se dvoje kandidata natječe za jedno upisno mjesto, a studij pune kandidati iz cijele Hrvatske. Sve su bolnice u Hrvatskoj na studij slale svoje primalje, kaže prof. dr. Malnar.

Svoj diplomski rad jučer je

obranila glavna primalja Opće bolnice Varaždin, Alenka Blaži, koja je bila dio prve generacije na preddiplomskom studiju primaljstva, a sada je dio prve generacije koja završava diplomsku razinu studija. Otkrivajući da u struci radi već 26 godina, od čega je 15 godina provela u rađaonicama te je godišnje bila prisutna na tristo tina porodica, nova magistrica primaljstva nije skrivala zadovoljstvo petogodišnjim studijskim programom koji je završila.

– Ponosna sam na sebe i na

kolegice što smo i u ovoj situaciji s pandemijom uspjele doći do kraja studija te steći diplomu, kazala je nova magistrica. Njezina srednjoškolska kolegica Karmen Cecarko Vidović iz Čakovca također ima 26 godina radnog iskustva i glavna je primalja čakovčkog rođilišta te kaže da ima osjećaj kako je studij čekala stoljećima.

– Kada smo završile srednju školu, nismo mogle nastaviti školovanje jer tada nisu ni primalje na studij sestrinstva, a kasnije kada su nam

pružili tu mogućnost, nismo

željele taj studij izinati. Čekale smo da se otvori preddiplomski studij primaljstva i odmah smo ga upisale, a onda smo strpljivo čekale 2019. godinu kada je otvorena diplomatska razina. Iznimno smo zahvalne prof. dr. Hermanu Halleru, koji je voditelj studija. Bio nam je predavač, ali i podrška. Davao nam je krila. Mi smo te prve koje moramo unaprijediti primaljstvo. Zahvalne smo i dekanici, koja je prepoznala potrebu za uvođenjem preddiplomskog, a kasnije i diplomskog studija. Mi primalje imamo osjećaj da nas se nigdje ne prepoznaje. Očekujemo da nas napokon prepozna Ministarstvo zdravstva, da nas prepoznaju kao visokoobrazovane osobe i da nam se uvaži koeficijent, ali i da nas prepoznaju liječnici ginekolozi jer mi možemo samostalno biti uz roditelje, istaknula je Cecarko Vidović. S riječkom diplomom jednom takve vrste u Hrvatskoj jučer je u Gospić otišla i Jelena Biljan.

– Radim 12 godina kao primalja u Općoj bolnici Gospić. Studij sam upisala iz želje za većim znanjem i usavršavanjem u struci. Također nisam željela upisati neki drugi studij poput

sestrinstva, nego sam odlučila čekati studij primaljstva. Zahvalni smo svim profesorima i dekanici na podršci i znanju koje smo na studiju dobile i za koje se nadamo da ćemo ga moći primijeniti. Nadamo se da će to netko prepoznati i uvrstiti nas u sustav, dodaje Biljan.

Kako naglašava dekanica prof. dr. Daniela Malnar, »Bili smo prvi koji smo potaknuli

preddiplomski studij primaljstva jer ranije primalje uopće nisu imale mogućnost školovanja u svojoj struci«.

– Sad smo prvi u dizanju te vertikale koja nije samo podizanje na sveučilišni diplomski studij već je to i korak dalje. Studij će im omogućiti upise na doktorske studije čime se otvaraju vrata znanosti što je velika stvar jer primaljstvo je regulirana profesija i borimo se da postane znanstvena disciplina. Ovim smo diplomskim studijem odškrinuli vrata znanosti – istaknula je dekanica prof. dr. Malnar. Ujedno ističe da je cilj da magistricе primaljstva jednog dana budu mentorice budućim primaljama, što je dosad bilo nemoguće jer nije postojala mogućnost nastavka njihova obrazovanja u struci.

Nadogradnja

Dodajući da je prilikom ulaska Hrvatske u EU jedno od pregovaračkih poglavlja bilo upravo visokoškolsko obrazovanje primalja voditelj studija, prof. dr. Herman Haller kaže da je preddiplomsku razinu studija završio već niz generacija.

– Diplomski studij znači nadogradnju i pet godina fakulteta. Pitanje educiranosti osoba koje rade na porodicama je kretanje prema onome što ima sjeverna Europa, a to znači samostalnost

vođenja urednih trudnoća i poroda te ravnopravno sudjelovanje unutar zdravstvenog sustava. U ovom trenutku Hrvatska to nema regulirano, a da bi se to postiglo, trebalo je najprije stvoriti kadar. Sad

Studentica iz Crne Gore

Uz njih tri koje su jučer stekle svoje dugo čekane diplome dosad su prvi sveučilišni diplomski studij primaljstva završile i Maja Deranja iz Opće bolnice Našice te prva omogorska studentica Fakulteta zdravstvenih studija Marijana Bogovac.

– To je bio prvi slučaj da smo imali studenticu iz Crne Gore, koja je glavna sestra KBC-a Podgorica gdje se vratila kao magistra primaljstva te će raditi na podizanju te struke i u Crnoj Gori. Riječ je o podizanju vertikale u obrazovanju primalja – kaže dekanica prof. dr. Daniela Malnar.

ga imamo i taj kadar popunjava sve hrvatske bolnice. Sada smo spremni prihvatiti taj oblik funkcioniranja, odnosno vraćanja prirodnog porodu. To znači da bi uredne trudnoće i porode vodile isključivo primalje i njihova bi aktivnost bila znatno veća i samostalnija unutar sustava. Naravno da izvan tog okvira izlaze patološke trudnoće i intervencije liječnika. Ono što nas čeka jest promjena zakonskog okvira i financiranja, a onda i priznavanje kvalifikacija. To nije samo pitanje primaljstva, nego i sestrinstva te fizioterapije. Imamo visoko školovane osobe koje su sposobne dati znatno više unutar zdravstvenog sustava, a da bi se to realiziralo, sustav to mora prepoznati, regulirati i nakon toga primijeniti. Riječ je dala obol u smislu formiranja studija i na taj način ne samo da smo prepoznatljiviji nego pokušavamo i izdžići razinu pružene zdravstvene usluge u trudnoćama i porodicama – pojašnjava prof. dr. Haller. Dodajući da se danas više ne razmišlja o tehničističkom, već o humanom porodu prof. dr. Haller zaključuje da tu upravo primalja ima centralnu ulogu te stoga mora biti znatno bolje educirana od razine na kojoj su se primalje educirale prije 10 ili 15 godina.

23

studentice čine prvu generaciju polaznica sveučilišne diplomske razine studija primaljstva

Ured pravobraniteljice Anke Slonjšak otvorio svoju riječku podružnicu

Na Pravnom fakultetu platforma za studente u kolicima